

Dr. Gizem Batum Terzihan

**TEKNOLOJİK GELİŞMELER SÜRECİNDE LİBERAL
DEMOKRASİLERİN GÖZETİM VE DENETİM
DEMOKRASİSİNE DÖNÜŞÜMÜ**

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	IX
GİRİŞ.....	1
I. İÇERİK – SINIRLAR.....	5
II. KONUNUN ÖNEMİ.....	10

BİRİNCİ BÖLÜM

BİREY – DEVLET İLİŞKİSİ: KLASİK PARADİGMADAN DÖNÜŞÜM SÜRECİNE

I. BİREY ODAKLI DEVLET YAPISI.....	20
A. İrade ve Özerkliğe Dayanan Devlet	24
1. Doğal Hukuk – Temel Hak ve Özgürlüklerin Kabulü	29
2. Sözleşme Teorileri.....	35
i. Thomas Hobbes	36
ii. John Locke.....	39
iii. Jean Jacques Rousseau.....	41
B. Yükümlülükleri Olan Devlet	44
1. Koruma Yükümlülüğü.....	47
2. Geliştirme Yükümlülüğü.....	50
C. Birey – Devlet Dengesine Göre Şekillenen Siyasal Sistemler	53
1. Demokratik Rejimler.....	58
2. Otoriter Rejimler.....	65
II. SANAYİ DEVRİMİNDEN DİJİTAL DEVRİME: GÖZETİM OLGUSUNUN DÖNÜŞÜM SÜRECİNE ETKİLERİ	71
A. Sanayi (Endüstri) Devrimi ve Aşamaları.....	74
B. İnsanlık Tarihinin Aşamaları.....	82

1. Birey / Toplum İlişkisi	85
2. Toplum Aşamaları.....	92
i. Geleneksel Toplum.....	96
ii. Modern Toplum	99
iii. Post modern Toplum.....	104
C. Teknolojinin Kolaylaştırdığı Gözetim Olgusu	111
1. Gözetimin Tarihi.....	115
i. Gözetim Tarihinin Aşamaları	120
ii. Gözetim ile ilgili kavramlar	127
2. 21. Yüzyıl Gözetimi (Modern Gözetleme).....	137
3. Post-modern Gözetim.....	143
D. Gözetimin Meşru Nedenleri.....	148
E. Gözetim Kapitalizmi	157
F. Gözetim/ Denetim ve İktidar İlişkisi.....	168

İKİNCİ BÖLÜM

DİJİTAL DEVRİMİN YENİ PARADİGMASI: BİREY – DEVLET DENGESİ Mİ, DENGESİZLİĞİ Mİ?

I. YENİ BİREY – DEVLET DÜZENİ	178
A. Bireyin Yeni Konumu ve Rolü	182
1. Kullanıcı (User) Rolünde Birey	185
2. Ekonomik Alanda Denek Rolünde Birey (Buyer/ Consumer)	196
3. Numaradan İbaret Birey.....	205
4. Olağan Şüpheli Rolünde Birey	211
B. 21. Yüzyılda “Şirket” Aktörünün Konumu ve Rolü.....	225
1. Şirketlerin İdare İçindeki Konumu	233
2. Şirket ve Devlet Bağlantısı.....	255
3. Teknoloji Devleri (The Big Five).....	270

C. Yargının Tutumu	280
1. Teknoloji Şirketlerinin Gözetimine Dair Kararlar	282
i. Google ile ilgili davalar	282
a. Google Street View Programı: Wi-Fi Verilerinin İzinsiz İzlenmesi ve Mahremiyet İhlali Davası	283
b. Google'ın Safari Tarayıcısı Gizlilik Ayarlarının İhlali	285
c. Google'ın Konum Verilerini İzinsiz İzlemesi ve Tüketici Gizliliğini İhlali	287
ii. Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın Google'da "Unutulma Hakkı" Kararı	289
iii. Facebook – Cambridge Analytica Skandalı (2018)	290
2. Devletin Gözetimine Dair Kararlar	293
i. Klass ve Diğerleri v. Almanya davası	293
ii. Szabó ve Vissy v. Macaristan davası	295
iii. Big Brother Watch ve Diğerleri Birleşik Krallık Kararı	296
iv. Digital Rights Ireland Ltd - İletişim, Denizcilik ve Doğal Kaynaklar Bakanı	306
v. Yahoo – Amerika Birleşik Devletleri	310
II. BİREY – DEVLET DENGESİNİ BOZAN KIRILMA NOKTALARI	314
A. Refah Devletinden Güvenlik Devletine	319
1. 11 Eylül 2001 Terör Saldırıları / Güvenlik – Özgürlük İkilemi	324
2. Güvenlik Olgusuna Bağlı Olarak Gözetim Kavramının Geçirdiği Evrim	332
B. Güvenlik Devletinden Gözetim ve Denetim Devletine	352
1. Snowden İfşaatları ve Veri Toplama	356
2. Dijital Gözetim Programları	363
3. CCTV Kameralarının Yaygınlığı ve Heryerdeliği	375
4. Yüz Tanıma Sistemleri	388
C. Gözetim ve Denetim Devletinden Manipüle ve Kontrol Devletine	401

1. Cambridge Analytica ve ABD Başkanlık Seçimi	408
2. Cambridge Analytica ve Brexit.....	422
3. Yapay Zeka Algoritmaları.....	437
D. Küresel ve Kapitalist Devletten Otoriter ve Milliyetçi Devlete ...	448
1. Uluslararası Sağlık Tehdidi: Pandemi Süreci	454
2. Kitleli Gözetim Politikalarının Meşrulaşması.....	465
3. Olağanüstü Durumlarda Devletin Müdahale Alanı – Sosyal Medya ve Yasaklar.....	476
E. Birey İçin Devletten – Devlet İçin Bireye	488
1. Nesnelerin İnterneti (Internet of Things) ve Big Data	492
2. Bilişim Teknolojileriyle Biyoteknolojinin Kaynaşması	502
SONUÇ	519
I. UYARILAR.....	524
II. ÖNERİLER.....	533
KAYNAKÇA.....	539